

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 STOCKHOLM

SN Dnr 53/2016

fi.registrator@regeringskansliet.se

2016-05-16

Remissvar

Promemorian Bekämpning av marknadsmissbruk

Förslagen i promemorian syftar till att i svensk rätt genomföra EU-direktivet om straffrättsliga påföljder för marknadsmissbruk (2014/57/EU) och komplettera EU:s marknadsmissbruksförordning (nr. 596/2014). Med undantag för de invändningar som görs nedan har Svenskt Näringsliv ingen erinran mot de lagförslag som promemorian innehåller.

Rätt till offentlig försvarare (avsnitt 5.3.4 och 8.5)

I promemorian föreslås att den som har rätt till offentlig försvarare för brott enligt den nya strafflagen ska ha rätt till offentlig försvarare också beträffande frågan om administrativ sanktion som har samband med brottmålet. Rätten till offentlig försvarare ska enligt förslaget dock inte gälla i högre rätt om endast frågan om administrativ sanktion överklagas dit.

Svenskt Näringsliv anser att en misstänkt bör vara berättigad till offentlig försvarare även då prövningen i högre rätt endast rör frågan om administrativ sanktion. Om åklagaren har valt att utnyttja möjligheten att framställa ett yrkande om administrativ sanktion som ska kunna prövas om åtalet ogillas, är det från ett rättssäkerhetsperspektiv skäligt att rätten till offentlig försvarare kvarstår även i högre rätt också i det fall att endast frågan om administrativ sanktion överklagas dit. Även det faktum att en utdömd sanktionsavgift kan uppgå till betydande belopp talar enligt Svenskt Näringsliv starkt för detta.

I promemorian föreslås vidare att rätt till offentlig försvarare inte ska finnas vid överträdelser av förbuden mot marknadsmissbruk som prövas genom Finansinspektionens talan.

Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget och anser att rätten till offentlig försvarare enligt rättegångsbalken ska finnas också när Finansinspektionen väcker talan om administrativa sanktioner för en överträdelse av förbuden mot marknadsmissbruk. Det är befogat med hänsyn till såväl att rättegångsbalkens regler om bötesmål ska tillämpas för en sådan talan som de mycket höga belopp som sanktionsavgifterna kan uppgå till.

Marknadsmissbruksutredningen föreslog att bestämmelserna om offentlig försvarare i 21 kap. rättegångsbalken ska gälla i nu aktuella mål. Utredningen påpekade att vid en prövning av om det

finns skäl för att förordna offentlig försvarare "bör hänsyn tas till att det kan bli aktuellt att påföra en administrativ sanktion som har bedömts vara av sådant slag att den faller in under artikel 6 i Europakonventionen" och att det finns anledning att inta en liknande hållning till behovet av offentlig försvarare som i ärenden om näringsförbud, där förarbetena anger att näringsförbudslagens krav på särskilda skäl för att förordna offentlig försvarare inte ska medföra en alltför restriktiv bedömning av behovet av offentlig försvarare (SOU 2014:46 s. 361). Svenskt Näringsliv delar utredningens uppfattning. Rättssäkerhetsskäl talar således för att möjligheten till en offentlig försvarare enligt rättegångsbalken ska finnas vid överträdelse av förbud mot marknadsmissbruk som prövas genom Finansinspektionens talan.

Att den enskilde ska kunna få ersättning av allmänna medel för sina rättegångskostnader i fall då Finansinspektionens talan ogillas helt eller delvis (vilket föreslås i promemorian), är skäligt. Svenskt Näringsliv tillstyrker det förslaget men anser att det inte kan kompensera förslaget om avsaknad av rätt till offentlig försvarare i fall där Finansinspektionen väcker talan.

Rätt för Finansinspektionen att genomföra undersökningar på plats för att beslagta dokument och data (avsnitt 6.1)

Svenskt Näringsliv välkomnar att promemorian har beaktat flera av de synpunkter och invändningar som Svenskt Näringsliv framförde i sitt remissvar (SN Dnr 124/2014) över betänkandet Marknadsmissbruk II (SOU 2014:46), avseende rätten för Finansinspektionen att göra undersökningar i fysiska och juridiska personers lokaler. Promemorians förslag innebär klara förbättringar från ett rättssäkerhetsperspektiv.

Tillsyn över emittenters skyldighet att offentliggöra insiderinformation (avsnitt 7)

I promemorian föreslås bl.a. att Finansinspektionen ska besluta om sanktioner mot en emittent som inte uppfyller sin skyldighet att offentliggöra insiderinformation, och att Finansinspektionen får avstå från att ingripa om något annat organ har vidtagit åtgärder mot personen och inspektionen bedömer att dessa åtgärder är tillräckliga.

Svenskt Näringsliv tillstyrker dessa förslag och instämmer i att det kan vara ändamålsenligt att Finansinspektionen, vid sin övervakning av emittenternas offentliggörande av insiderinformation, får information från den övervakning av handeln som börserna sköter redan idag. En emittent, som av en börs' disciplinnämnd ålagts civilrättsliga sanktioner enligt börsens emittentregelverk för att inte ha offentliggjort insiderinformation, bör inte "straffas" dubbelt genom att också Finansinspektionen ålägger emittenten administrativa sanktioner för samma överträdelse. Det är därför bra att Finansinspektionen föreslås kunna avstå från ingripande när inspektionen bedömer att den civilrättsliga sanktion som emittenten ålagts är tillräckligt ingripande.

För att kunna säkerställa en skyndsam och effektiv process avseende övervakning och sanktionsbeslut måste det emellertid finnas en tydlig ansvarsfördelning och samordning mellan börserna och Finansinspektionen. Det bör därför utarbetas tydliga riktlinjer för hur samordningen mellan Finansinspektionen och börserna ska gå till, vilken information som ska lämnas och när.

SVENSKT NÄRINGS LIV

Göran Norén

Anne Wigart